

l'Associació d'Ensenyants de Matemàtiques de les Comarques Gironines, que actualment continua treballant per la millora en l'ensenyament d'aquesta matèria i que, sota les successives presidències de M. Antònia Canals, Francesc Borrell i Damià Jurado, ha constituït una peça clau per a la creació de la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya.

Un altre senyal de la petja que ha deixat el professor Santaló entre nosaltres és la creació, dins la Universitat de Girona, de la Càtedra Lluís Santaló d'Aplicacions de la Matemàtica. Impulsada i instituïda pel rector Josep Maria Nadal l'any 2001, aquesta càtedra està dirigida pel professor Carles Barceló i organitza regularment conferències i activitats diverses adreçades a un públic ampli amb l'objectiu de donar a conèixer el treball matemàtic en totes les seves vessants.

Recentment s'han complert deu anys de la darrera estada del professor Santaló entre els gironins, durant la qual vàrem tenir la sort de gaudir del seu magisteri. En guardem el bon record que deixen les grans persones, que no només amb la seva saviesa, sinó principalment amb el seu tarannà afable i d'amor vers els altres, saben dedicar la seva vida al servei de la comunitat. Ben segur que conservarem sempre amb nosaltres el sentiment i el pensament d'aquest home bo i apassionat per la seva feina que ha estat el professor Lluís Antoni Santaló.

Joan Carles Ferrer

23 anys de nadalisme

El primer i únic alcalde que ha tingut Girona en la darrera etapa democràtica va deixar el càrrec que ha ocupat durant 22 anys i vuit mesos, en un ple multitudinari el 2 de gener de 2002.

Joaquim Nadal i Ferreras, nascut el 31 de gener del 1948 al si d'una família benestant, va prendre possessió del càrrec el 19 d'abril de 1979. Acusat de prepotent, autoritari i presidencialista, ha hagut de cultivar una estratègia molt lligada al màrqueting: vendre la imatge de l'home entregat a la ciutat que no té temps per a ell, ni de fer vacances, que ha de memoritzar els noms de tots els carrers i situar mentalment fins a l'últim fanal trencat, al mateix temps que és capaç de negociar amb els bancs el finançament de les grans inversions. «La clau de l'èxit», explicava en una entrevista

publicada el 2 de gener a *El Punt*, «és una combinació mesurada d'atenció als aspectes quotidians, individuals i petits, i al conjunt. És una mena de dialèctica entre el clot al mig del carrer i la visió global del municipi». Amb aquesta combinació ha aconseguit modernitzar la ciutat i que els ciutadans s'ho creguin. L'eslògan «Girona m'enamora» resumeix el grau d'autoestima que tenen els gironins respecte a la seva ciutat, que anys abans havien menystingut, com molt bé destil·la el llibre *Girona grisa i negra*, de Narcís-Jordi Aragó, Just-Manel Casero, Jaume Guillaumet i Pius Pujades.

No obstant això, aquesta hàbil política d'imatge és un altre dels retrets que es fan a Nadal. L'acusen de practicar durant la seva segona etapa una política d'aparador en el medi ambient, en les polítiques socials i en algunes actuacions en matèria cultural. Ara caldrà veure i analitzar fins a quin punt l'autoestima no ha enlluernat tant

Joaquim Nadal i Ferreras, exalcalde de Girona.

que ha impedit veure molts nyaps i obres mal fetes.

Si la política i la planificació urbanístiques han estat la clau de la transformació de la ciutat, també han estat el seu punt dèbil, per on l'oposició més el va atacar, sobretot perquè ha estat la gran eina que ha garantit els ingressos per poder afrontar les grans inversions per cobrir les mancances

d'equipaments i infraestructures. Han estat precisament les infraestructures –construïdes o no per l'Ajuntament– el principal niu de conflictes durant el llarg mandat nadalnià: la construcció de la variant i totes les manifestacions ciutadanes que se'n van derivar o, en menor mesura, l'alçament de molts veïns dels barris de Santa Eugènia, Can Gibert i Sant Narcís contra la construcció de la frontissa del Güell. Va tenir un llarg conflicte amb els marxants i amb alguns propietaris de nínxols del cementiri vell. Es va enfrontar amb els botiguers quan va decidir la construcció de l'Hipercor, que va acabar sent el revulsiu que faltava per situar Girona com la capital comercial que mai no havia estat. Després van venir noves grans superfícies, franquícies i zones de vianants que van afavorir el comerç.

Joaquim Nadal i Ferreras és la persona que més temps ha estat batlle de la ciutat des del 1814, any a partir del qual se'n té una relació documentada. De les coses que se li han retret a aquest catedràtic d'història contemporània, avui dedicat en cos i ànima a la política, destaca per sobre de totes la seva llarga durada al poder. I això que des del PSC, partit del qual ell és portaveu al Parlament de Catalunya, no paren de reclamar la retirada de Pujol, perquè fa massa

temps que dura. I no l'atraparà fins a l'any vinent!

De la llarga temporada nadalenca, el més positiu és el fet d'haver estat escollit per majoria absoluta en cinc eleccions consecutives: el 8 de maig de 1983, el 10 de juny de 1987, el 26 de maig de 1991, el 28 de maig de 1995 i el 13 de juny de 1999; en les primeres, el 3 d'abril de 1979, els resultats el van obligar a pactar.

El dissabte 19 de gener del 2002 Anna Pagans es va convertir en la primera alcaldessa de la història de Girona, en substitució de Joaquim Nadal, l'alcalde número 72 des de 1814, el qual en marxar, sense reconèixer cap error, no es va estar de dir: «No em peneixo de res, assumeixo al cent per cent tota l'obra feta».

Salvador Garcia-Arbós

Reinventar-nos la tradició

Quan tenia divuit anys vaig dissenyar-me un ex-libris noucentista, una damisel-la tota grega que reposava la mà damunt d'una columneta jònica, la sina descoberta, el coll torçat a la manera de Fidel Aguilar. Eren uns anys en què a la universitat ens havien descobert la gràcia del príncep dels poetes, Camer el primeríssim, a la qual afegiem l'elegància urbana de Masó, que ens sorprenia a cada passejada. Si un jovencell tenia tendència a lletraferir-se, era força natural que a la Girona dels anys vuitanta quedés enlluernat per aquella tradició de civilitat i decidís apuntar-s'hi d'una manera devota i mimètica. Suposo que és comprensible, l'enyor d'un món tan ordenat com el que ofereix l'imaginari del nou-cents, tenint en compte el caos de la creixença i les descobertes al qual hom és sotmès en l'adolescència.

El 1986, no gaire més tard del meu ex-libris, apareixia un assaig que em va fer trontollar la columneta jònica. *Verinosa llengua*, de X. Pericay i F. Toutain, era el primer dard contra certs encaraments lingüístics de bona part dels quals era responsable una certa línia, arcaïtzant i amanerada, heretada del noucentisme. Deu anys més tard va arribar, dels mateixos autors, *El malentès del noucentisme*, on s'analitza diacrònicament tot aquest procés de manera més meditada, sistemàtica i amb menys afany de provocació. Sigui per aquestes tesis, que van fer força forat, sigui per la necessitat que cada generació té de reinventar-se la tradició, ara és més fàcil veure la història de la literatura catalana del segle XX amb més aspecte d'avellaner que de til·ler. És a dir, no pas un tronc recte que, xuclant d'arrels vuitcentistes i modernistes, constitueix un pilar únic i dret com una columna clàssica, sinó més aviat un seguit de branques diverses que broten del mateix terra però creixen amb diferents gruixos, les unes ufanoses, les altres podades a deshora. Així, per exemple, els professors Xavier Pla, Margarida Casacuberta i Francesca Bartrina ens han facilitat l'empelt amb Josep Pla, Santiago Rusiñol i Caterina Albert, respectivament; i el crític Ponç Puigdevall, des de la tribuna d'El Punt, va redescobrint-nos periòdicament autors que només ocupen notes al peu de les pàgines de la història literària oficial. Tanta diversitat d'usos literaris i tanta heterodòxia em semblen absolutament saludables, encara que tot plegat m'hagi costat l'ex-libris perquè a la meva damisel-la grega li han sorgit massa competidores.

Josep Pujol i Coll